

ปีที่ 35 ฉบับที่ 12651 วันจันทร์ที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2555 หน้า 20

**เด็กไทย, ครูไทย,
ผู้ใหญ่ไทย, ราชการไทย,
และห้องสมุดไทย**

ผู้ใหญ่ไทยชอบโทษเด็กไทย โดยไม่พิจารณาตัวเองว่าที่เด็กไทยเป็นอย่างนั้นก็ด้วยผลจากการกระทำของครูไทย, ผู้ใหญ่ไทย, ราชการไทย จะรวบรวมปัญหามาให้อ่านแล้วพิจารณา

ผศ.กิตติคุณ รุ่งเรือง ผอ. สถาบันวิจัยพัฒนาและสาธิตการศึกษา ม.ศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่าการสอนของครูไทยเกิดภาวะวิกฤตอย่างมาก แม้ครูจะรู้ว่าการสอนที่ดีต้องให้เด็กเป็นศูนย์กลาง แต่เวลาครูสอนในชั้นเรียนก็ยังให้ตัวครูเองเป็นศูนย์กลาง สอนด้วยความเคยชินเอาแต่ความสบายของตัวเอง จนเกิดเป็นความมั่งง่าย สอนตามหนังสือเอาหนังสือมาเปิดอ่านให้เด็กฟัง สังคมไทยจึงไม่ไปไหน ยังย่ำอยู่กับที่

คนที่จะออกแบบการเรียนการสอนและทำหลักสูตรได้ดีเพื่อให้เข้ากับนักเรียนแต่ละคนแต่ละชั้นเรียนคือครู เพราะทุกวันนี้แต่ละสถานศึกษามีอิสระในการทำหลักสูตรของตัวเอง การจัดการศึกษาไม่ว่าจะจัดในรูปแบบใด จึงต้องเริ่มต้นที่ครู อยากให้กระทรวงศึกษาธิการตลอดถึงรัฐบาลเล็งเห็นคุณภาพของครูให้มากกว่านี้ อย่างมุ่งแต่ปริมาณหรือสนับสนุนให้ครูก้าวหน้าทำแต่ผลงานทางวิชาการของตัวเอง จนปล่อยให้เด็กโดดเดี่ยว (คม ชัด ลึก ฉบับวันจันทร์ที่ 22 ตุลาคม 2555 หน้า 10)

“ทุกวันนี้เด็กทุกคนเรียนพิเศษเป็นหลัก ส่วนการเรียนในห้องเรียนเป็นแค่พิธีกรรม—เพื่อให้มีชื่ออยู่ในระบบโรงเรียน จะได้มีสิทธิสอบตรงหรือแอดมิชชันส์เท่านั้น”

“ครูสอนเนื้อหาในห้องเรียนแค่ส่วนหนึ่ง แล้วบอกเด็กว่าถ้าอยากรู้เพิ่มเติมให้ไปเรียนพิเศษกับครูข้างนอก ซึ่งก็เป็นครูคนเดียวกับที่สอนในห้องเรียนนั่นแหละ แต่ก็กินเนื้อหาไปสอนพิเศษเก็บเงิน” (กรุงเทพธุรกิจ โฟกัส ฉบับวันอังคารที่ 23 ตุลาคม 2555 หน้า 12)

“เด็กไทยปัจจุบันอ่านหนังสือ 2-5 เล่มต่อปี” นายกุลธร เลิศสุริยะกุล ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาหลักสูตร สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อ้างถึงข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ “แตกต่างกันมากเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน อาทิ สิงคโปร์และเวียดนาม ที่มีอัตราการอ่านประมาณ

(ต่อด้านหลัง)

50-60 เล่มต่อปี" การอ่านหนังสือน้อยของคนไทย ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนการอ่าน (เดลินิวส์ ฉบับวันพุธที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2555 หน้า 26)

ที่จริง กคน.มีห้องสมุดประชาชนทั้งแบบ "เฉลิมราชกุมารี" และแบบอื่นๆ กระจายอยู่ในท้องถิ่นเกือบทั่วประเทศ ล้วนเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งเท่าที่มีอยู่ที่จะกระตุ้นให้คนในชุมชนท้องถิ่นอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นได้

แต่ห้องสมุดในไทยที่ไหนดูก็เหมือนกัน คือ ไม้รันทมย์ ไม้รำเรียง ไม้สนุก ไม้ชวนให้เข้าไปใช้บริการ ยิ่งห้องสมุดประชาชนในท้องถิ่นยากจนยิ่งหนักข้อขึ้นไปอีก

แนวทางแก้ไขเบื้องต้น สำหรับ กคน. ซึ่งมีผู้แนะนำไว้มากและนานแล้ว ขอสรุป (อย่างนำเบือ) มาดังนี้

1.หาหนังสือทันสมัย อ่านสนุก รูปมากๆ ตัวหนังสือเล็กๆ แต่ตัวโตๆ เช่น การ์ตูนทุกประเภท, นิยายวัยรุ่น, ฯลฯ เข้าห้องสมุด แล้วลดหนังสือภาษาราชการให้เหลือแต่น้อย

2.ลดทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดประชาชน จากวิชาการ บรรณารักษ์จัดจ้าน ให้มีลักษณะบริหารจัดการกิจกรรมการอ่านอย่าง สนุกสนานสม่ำเสมอ ผ่านงานศิลปะ, ดนตรี, กีฬา, ฯลฯ หรืออื่นๆ จิปาถะ

3.สร้างเครือข่ายกับภาคเอกชนและภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วม 2 ข้อข้างต้น ด้วยเทคโนโลยีและแนวคิดกิจกรรมใหม่ๆ ที่เปลี่ยนไปรวดเร็วมาก แต่ตรงนี้มีปัญหาแก้ไขไม่ตกเมื่อราชการไทยมักวางตนเป็นนายมากกว่าจะสร้างเครือข่าย

ฉะนั้น แทนที่จะชักชวนคนเข้าห้องสมุด เพื่ออ่านหนังสือ ก็มีแต่จะปิดกั้นด้วยการวางอำนาจ แล้วทำห้องสมุดให้เป็นห้องเรียนของ กคน. ก็เลยเจ๊ง

แม้ทำได้ตามนี้จริงๆก็ไม่สำเร็จง่าย ๆ เพราะคนจะอ่านหรือไม่อ่าน มีเงื่อนไขอื่น ๆ อีกมากนัก เกินกว่าจะหยั่งรู้และเข้าใจได้หมด แต่กระนั้น ก็ต้องไม่สิ้นเพียร

เด็กไทยอ่านหนังสือ 2-5 เล่มต่อปี ผู้ใหญ่ไทยก็อ่านหนังสือไม่ต่างจากเด็กไทยเท่าไรนักหรอก

เพราะอะไรก็พอกันทั้งนั้น ไม่ว่าเด็กไทย, ผู้ใหญ่ไทย, ราชการไทย, และห้องสมุดประชาชนไทย